

Брюксел, 5 декември 2025 г.
(OR. en)

16430/25

TELECOM 459
DIGIT 263
COMPET 1300
CYBER 366

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От: Генералния секретариат на Съвета

До: Делегациите

№ предх. док.: 15143/1/25 REV 1

Относно: Заключение относно европейската конкурентоспособност в
цифровото десетилетие
– Заключение на Съвета (5 декември 2025 г.)

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно европейската конкурентоспособност в цифровото десетилетие, одобрени от Съвета по транспорт, телекомуникации и енергетика на заседанието му от 5 декември 2025 г.

ЕВРОПЕЙСКАТА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ В ЦИФРОВТО ДЕСЕТИЛЕНИЕ
СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

КАТО ПРИПОМНЯ

- Решението на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. за създаване на политическа програма „Цифрово десетилетие“,
- Европейската декларация от 23 януари 2023 г. относно цифровите права и принципи за цифровото десетилетие,
- Съвместното съобщение на Комисията от 20 юни 2023 г. относно Европейска стратегия за икономическа сигурност,
- Доклада на Саули Нийнистьо от 20 март 2024 г. „Safer Together: A path towards a fully prepared Union“ („Заедно в по-голяма безопасност: път към напълно подготвен Съюз“),
- Доклада на Енрико Лета от 17 април 2024 г. „Much more than a market: Speed, Security, Solidarity“ („Нещо много повече от пазар: бързина, сигурност, солидарност“),
- Заключениета на Европейския съвет от 18 април 2024 г. относно ново споразумение за европейската конкурентоспособност,
- Заключениета на Съвета от 24 май 2024 г. относно конкурентоспособна европейска промишленост като двигател на нашето екологично, цифрово и устойчиво бъдеще,
- Доклада на Марио Драги от 9 септември 2024 г. „The future of European competitiveness“ („Бъдещето на европейската конкурентоспособност“),
- Съобщението на Комисията от 29 януари 2025 г. „Компас за конкурентоспособността на ЕС“,
- Съобщението на Комисията от 5 март 2025 г. относно Съюз на уменията,
- Съобщението на Комисията от 5 март 2025 г. „План за действие за основните умения“,
- Съобщението на Комисията от 5 март 2025 г. „Стратегически план за образование в областта на НТИМ: умения за конкурентоспособност и иновации“,
- Съобщението на Комисията от 9 април 2025 г. относно плана за действие „Континент на ИИ“,
- Съобщението на Комисията от 28 май 2025 г., озаглавено „Стратегия на ЕС за стартиращи и разрастващи се предприятия – Изберете Европа за стартиране и разрастване“,

- Съвместното съобщение на Комисията и върховния представител от 5 юни 2025 г., озаглавено „Международна стратегия на Европейския съюз в областта на цифровите технологии“,
- Доклада на Комисията от 16 юни 2025 г. „Състояние на цифровото десетилетие за 2025 г.“,
- Съобщението на Комисията от 8 октомври 2025 г., озаглавено „Стратегия за използването на ИИ“,
- Заключениета на Европейския съвет от 23 октомври 2025 г. ,

КАТО СЕ ОПИРА НА

- Заключениета на Съвета от 21 май 2024 г. относно бъдещето на цифровата политика на ЕС,
- Заключениета на Съвета от 6 декември 2024 г. относно Бялата книга на Комисията „Как да бъдат задоволени нуждите на Европа от цифрова инфраструктура?“,
- Заключениета на Съвета от 6 юни 2025 г. относно надеждна и устойчива свързаност,
- Заключениета на Съвета от 20 ноември 2025 г. относно постигането на напредък по Международната стратегия на Европейския съюз в областта на цифровите технологии,

I. Укрепване на европейската конкурентоспособност с цифровото десетилетие като стратегически компас за суверенна цифрова трансформация

1. **ПОДЧЕРТАВА**, че укрепването на конкурентоспособността на ЕС в областта на цифровите технологии в световен мащаб, като същевременно се защитават основните права и ценностите на ЕС, е основна стратегическа цел, която е от решаващо значение за насърчаване на иновациите, производителността, благосъстоянието и просперитета, устойчивия растеж и икономическата сигурност в целия ЕС.
2. **ОТБЕЛЯЗВА** със загриженост, че докладът за състоянието на цифровото десетилетие за 2025 г. и оценките по държави показват, че ЕС не е на път да постигне изцяло всички свои цели за 2030 г., особено в области, които са от жизненоважно значение за цифровата конкурентоспособност, като например внедряването на ИИ, цифровизацията на МСП и цифровите умения. **ИЗТЪКВА** необходимостта от ускорени и съгласувани инициативи и усилия на равнището на ЕС, на национално и регионално равнище за преодоляване на този недостатък, като същевременно **ПОДЧЕРТАВА**, че е важно да се вземат предвид националните и геополитическите обстоятелства и променящата се технологична среда.
3. **ОТНОВО ЗАЯВЯВА**, че политическата програма „Цифрово десетилетие“ служи като стратегически компас на ЕС за постигане на напредък и инвестиране в цифровата трансформация на Европа, за засилване на нейния цифров суверенитет по отворен начин, за укрепване на собствената ѝ отворена цифрова екосистема и за изграждане на дългосрочна цифрова конкурентоспособност.

4. ПОДЧЕРТАВА, че е важно да се запазят амбицията и съгласуваността на политическата програма „Цифрово десетилетие“, като същевременно тя се актуализира по целенасочен и основан на доказателства начин, за да се гарантира, че продължава да бъде актуална и ефективна.
5. С оглед на предстоящия преглед на политическата програма „Цифрово десетилетие“ през 2026 г. ПРЕПОРЪЧВА Комисията да се възползва от тази възможност, за да укрепи, в сътрудничество с държавите членки, конкурентоспособността и суверенитета на ЕС в областта на цифровите технологии по устойчив и приобщаващ начин, като по този начин защити основните права и ценностите на ЕС.
6. ОТЧИТА, че постигането на целите на цифровото десетилетие следва да бъде подкрепено от ефективно, координирано и стратегическо използване на съответните политики и програми на ЕС, както се вижда от Механизма за възстановяване и устойчивост и съществуващата многогодишна финансова рамка (МФР), включително, наред с другото, политиката на сближаване, програмите „Хоризонт Европа“ и „Цифрова Европа“, както и Механизма за свързване на Европа в цифровия сектор (МСЕ в цифровия сектор).
7. ОТБЕЛЯЗВА важната роля на цифровата трансформация, включително политическата програма „Цифрово десетилетие“, в предложението на Комисията от 16 юли 2025 г. за МФР за периода след 2027 г., по-специално чрез предложения Европейски фонд за конкурентоспособност и планове за национално и регионално партньорство.

II. Цифровизацията, данните и ИИ като основни двигатели на конкурентоспособността

8. ИЗТЪКВА централната роля, която разработването и внедряването на цифрови технологии, цифрови умения и таланти играят за повишаване на цифровата конкурентоспособност и суверенитет на ЕС, и ПОДЧЕРТАВА спешната необходимост от укрепване на капацитета на ЕС за разбиране, достъп, разработване, управление, защита и отговорно приемане на такива технологии и свързаната с тях инфраструктура.
9. ОТЧИТА, че е важно да се използват конкурентните предимства на ЕС и да се премахнат оставащите ненужни пречки в рамките на единния пазар като основа за ускоряване на цифровите иновации, развитие и внедряване.

10. **ПОДЧЕРТАВА**, че ИИ е основен двигател на производителността, иновациите и качествените публични и частни услуги в целия ЕС. **ПРИВЕТСТВА** плана за действие „Континент на ИИ“ на Комисията като основна пътна карта за водещата роля на ЕС в областта на ИИ и **ИЗТЪКВА ОТНОВО** ангажимента на Комисията и държавите членки съвместно да насърчават европейската екосистема за иновации в областта на ИИ, като гарантират достъп до услуги и решения в целия ЕС, включително чрез разработване и внедряване на инфраструктурни комплекси за ИИ, антени, гигафабрики и европейски цифрови иновационни центрове, както и чрез развиване, привличане и задържане на таланти в областта на ИИ. **ПОДЧЕРТАВА** необходимостта от последователно прилагане на регулаторна рамка, която подкрепя иновациите и възможностите за разрастване в рамките на единния пазар, като същевременно се поддържа високо равнище на защита на здравето, безопасността и основните права, както и зачитане на правата на трети страни, например правата върху интелектуалната собственост.
11. **ПРИПОМНЯ**, че глобалната цифрова конкурентоспособност, цифровата трансформация и водещата роля на ЕС в областта на ИИ зависят от структурирания достъп до висококачествени данни. В този контекст **ИЗТЪКВА** значението на отворените стандарти, решенията за оперативна съвместимост и софтуера с отворен код и във връзка с това **ОТБЕЛЯЗВА** значението на стратегията за европейски съюз на данните.

III. Ефективна, опростена и координирана регулаторна рамка

12. **ПОДЧЕРТАВА** значението на опростена, ясна, пропорционална и предвидима регулаторна рамка за цифровите и основани на данни общества, за да се намалят и избегнат ненужните пречки, сложността и разходите за привеждане в съответствие за предприятията, по-специално за МСП; да се даде сигурност, да се осигури възможност за конкуренция и иновации, като същевременно се гарантира високо равнище на защита, включително за потребителите, и се изгражда доверие в новите технологии.
13. **ОТБЕЛЯЗВА** значението на пакета в областта на цифровите технологии на Комисията и **ОТЧИТА** амбицията ѝ да намали ненужната регулаторна тежест, да повиши съгласуваността и да гарантира пригодността на достиженията на правото на ЕС в областта на цифровите технологии. **ПОЕМА АНГАЖИМЕНТ** да отдели цялото си внимание на предложенията на Комисията за цифрово опростяване с оглед на бързото постигане на общата цел за опростяване и рационализиране на регулирането, включително задълженията за докладване, и за улесняване на безпроблемното управление и ефективното правоприлагане с цел постигане на конкурентоспособен единен пазар, като същевременно се запазят ключовите цели на достиженията на правото в областта на цифровите технологии.

14. ПОДКРЕПЯ системното използване на стрес тестове на достиженията на правото на ЕС в областта на цифровите технологии със силен акцент върху конкурентоспособността, опростяването, съгласуваността и осъществимостта на правоприлагането. Във връзка с това ИЗТЪКВА значението на оценките на въздействието, създаването на политики, готови за цифровите технологии, и последователното използване от страна на Комисията на оценките на оперативната съвместимост и произтичащите от тях обосновки за цифровото отражение, за да се представи ясно въздействието на цифровите технологии и да се подкрепи по-ефективното прилагане на новото законодателство на ЕС.
15. ПОДЧЕРТАВА, че постигането на амбициите на ЕС в областта на цифровите технологии изисква пълно и съгласувано изпълнение и прилагане на новоприетите правила, включително чрез засилено сътрудничество и обмен на най-добри практики между държавите членки и съответните заинтересовани страни. ПРИЗОВАВА ЗА по-активен диалог между съответните правоприлагащи органи и институциите на ЕС, включително чрез структурирани форми на сътрудничество в подкрепа на последователното и предвидимо изпълнение и прилагане. Това може да бъде постигнато чрез съвместни насоки и по-добро съгласуване на определенията, органите на управление и регулаторните рамки. По целесъобразност биха могли да се проучат и възможностите за споделени модели за надзор и цифрови инструменти, включително оперативно съвместими национални инфраструктури, включващи политическо и стратегическо ръководство от държавите членки.
16. ПОДЧЕРТАВА, че цифровите инструменти, като например европейските портфейли за цифрова самоличност и предстоящите европейски бизнес портфейли, следва да бъдат добре проектирани и могат да играят ключова роля за укрепване на конкурентоспособността на ЕС чрез намаляване на административната тежест и регионалните различия и чрез подобряване на потребителския опит, включително за предприятията и публичните администрации. ПОДЧЕРТАВА, че тези инструменти следва да бъдат разработени, като се вземат предвид сравними най-съвременни цифрови решения с доказана употреба в държавите членки и чрез основан на случаите на използване подход, когато е налице ясна необходимост и добавена стойност — особено за МСП — и да се прилагат по начин, който зачита националните цифрови инфраструктури, съществуващите добре функциониращи решения и най-добрите практики, и който гарантира оперативна съвместимост. ПРИКАНВА Комисията да използва пълния потенциал на цифровите инструменти като част от усилията си за постигане на целта за намаляване на тежестта с 25% за всички дружества и с 35% за МСП, определена в компаса за конкурентоспособността, и да наблюдава и докладва, когато е възможно, за техния принос за това намаляване.

17. **НАСЪРЧАВА** държавите членки да прилагат и популяризират внедряването на европейските портфейли за цифрова самоличност, като гарантират, че гражданите и пребиваващите лица имат достъп до услуги по безопасен, надежден, сигурен и зачитащ неприкосновеността на личния живот начин. **ПОДЧЕРТАВА** значението на прилагането на подход „портфейл по подразбиране“, където и когато е целесъобразно, както в бъдещото, така и в съществуващото законодателство на ЕС, с оглед на овластяването на гражданите, рационализирането на цифровите решения, избягването на разпокъсаността и насърчаването на оперативната съвместимост. Във връзка с това **ПРИЗОВАВА** за пълно реализиране на потенциала на бъдещите европейски бизнес портфейли и за интегриране на използването на портфейли, както и на цифровия продуктов паспорт, електронното фактуриране и други вече установени цифрови инструменти, за да се опростят и цифровизират взаимодействията между предприятията и правителствата и между предприятията.
18. Освен това **ПОДЧЕРТАВА** необходимостта от по-опростена и по-прозрачна оценка на напредъка към постигането на цифровите цели и задачи на ЕС, както и от по-стратегически и целенасочен цикъл на докладване, за да се гарантира по-силен акцент върху добавената стойност на политиката, като същевременно се вземат предвид ограничените ресурси както в Комисията, така и в държавите членки. По-специално **ПРИКАНВА** Комисията да намали дублирането на изискванията за докладване, както и да проучи възможността за намаляване на честотата на публикуване на пълните доклади по държави, включително препоръките, като се има предвид, че често е необходимо време, за да се проявят ефектите от политиката, и това може да зависи от по-широки полезни взаимодействия. Това не следва да бъде за сметка на последователното наблюдение на напредъка.
19. **ПРИПОМНЯ**, че Съветът за цифровото десетилетие е предназначен да служи не само като форум за координация, но и за предоставяне на ранен принос и политически насоки относно цифровата политика на равнището на Съюза¹. **НАСЪРЧАВА** Комисията и държавите членки да доразвият тази стратегическа роля чрез укрепване на капацитета на съвета да подкрепя съгласувано изпълнение, да насърчава координацията с други органи на управление, създадени съгласно достиженията на правото в областта на цифровите технологии, да улеснява взаимното обучение и обмена на най-добри практики и да дава възможност за съвместен анализ и стрес тестване на регулирането.

¹ Виж Решение С(2022) 7141 на Комисията.

IV. Насърчаване на иновациите и внедряване на цифрови технологии

20. **ОТЧИТА**, че дългосрочната европейска конкурентоспособност зависи от динамична, основана на иновациите цифрова икономика, и **ИЗТЪКВА**, в съответствие със стратегията на ЕС за стартиращите и разрастващите се предприятия, значението на подобряването на рамковите условия за разработването, тестването, разрастването и внедряването на устойчиви цифрови технологии във всички сектори.
21. **ПОДЧЕРТАВА**, че това изисква далновиден подход, основан на високи постижения в научните изследвания, регулаторна гъвкавост, достъп до капитал и таланти и премахване на ненужните пречки пред експериментирането, иновациите, пазарната реализация и растежа. **ПОДЧЕРТАВА** необходимостта от ефективно укрепване на целия път „от научните изследвания до пазара“ за цифровите технологии и от по-точно отразяване на тази амбиция в политическата програма „Цифрово десетилетие“.
22. **НАСЪРЧАВА** непрекъснатото сътрудничество между държавите членки и Комисията, включително чрез многонационални проекти и обединяване на ресурси в подкрепа на ефективното изпълнение на политическата програма „Цифрово десетилетие“.
23. **ПРИВЕТСТВА** Стратегията на Комисията за използването на ИИ и нейния секторен подход за ускоряване на разработването, внедряването и интегрирането на надежден ИИ в ключови сектори, публичните администрации и научната общност. **ПОДЧЕРТАВА**, че е важно да се увеличат възможностите за МСП и дружествата със средна пазарна капитализация, включително чрез осигуряване на правна предвидимост, ясни насоки и целенасочени мерки за подкрепа. **ОТЧИТА** предложените секторни водещи действия, както и инициативата за авангардни модели на ИИ и преразглеждането на Европейската рамка за оперативна съвместимост.
24. **ПРИКАНВА** Комисията и държавите членки да изпълнят Стратегията за използването на ИИ, за да насърчат приемането и интегрирането на ИИ в стратегически сектори с цел укрепване на цифровата конкурентоспособност и суверенитет на ЕС и неговите собствени отворени цифрови екосистеми. Във връзка с това **ПРИЗОВАВА** Комисията и държавите членки да продължат колективните усилия и да си сътрудничат, да улесняват обмена на най-добри практики, да разработват насоки и да наблюдават изпълнението на тази стратегия чрез Европейския съвет по ИИ.

V. Укрепване на цифровия суверенитет по отворен начин

25. ПОДЧЕРТАВА значението на укрепването на цифровия суверенитет и икономическата сигурност на ЕС чрез съгласуван, решителен, ефективен, отворен, основан на риска и на доказателства стратегически подход. ПОДЧЕРТАВА, че това изисква мобилизиране на инвестиции и смекчаване на стратегическите зависимости, както и тясно сътрудничество с бизнес сектора, инвеститорите, изследователите и международните партньори, включително мобилизиране на частен капитал и експертен опит, за да се гарантират диверсифицирани, сигурни, устойчиви и надеждни цифрови вериги на доставки. ОТЧИТА, че критичните цифрови технологии, включително тези с потенциал за двойна употреба, често са взаимозависими и взаимно се подсилват и че поради това е необходим цялостен подход.
26. ПОДКРЕПЯ увеличаването на капацитета и водещата роля на ЕС в разработването и приемането на критични цифрови технологии. ПОДЧЕРТАВА, че цифровият суверенитет разчита в еднаква степен на конкурентоспособността и на силен и добре функциониращ единен пазар, с лоялна и ефективна конкуренция, ясни, благоприятстващи иновациите правила и по-добри рамкови условия за растеж. ПОДЧЕРТАВА, че това зависи от отвореното стратегическо глобално сътрудничество, търговия и инвестиции, за да се гарантират отвореност и диверсифицирани, сигурни, устойчиви и надеждни цифрови вериги на доставки чрез засилени международни партньорства и тясно сътрудничество с надеждни партньорски държави и международни организации в областта на цифровите иновации и управление. Във връзка с това ИЗТЪКВА значението на общото разбиране на основните принципи на цифровия суверенитет и последиците от него за конкурентоспособността.
27. СЧИТА, че такъв балансиран и отворен подход към цифровия суверенитет би могъл да бъде интегриран в прегледа на политическата програма „Цифрово десетилетие“. За тази цел ПРИКАНВА Комисията да обмисли възможността за отразяване на следните елементи в политическата програма „Цифрово десетилетие“, като обърне специално внимание на ключови цифрови области като полупроводниците, квантовите технологии, изчислителните облаци, ИИ, киберсигурността и свързаността:
- i. да се улесни развитието и достъпът до капацитет на критичната цифрова инфраструктура в ЕС,
 - ii. да се повиши прозрачността, оперативната съвместимост и конкуренцията и същевременно се намали зависимостта от определен доставчик и от отделни доставчици, включително чрез отворени стандарти, решения с отворен код и оперативно съвместими решения,

- iii. да се засили достъпът до задълбочени цифрови умения и тяхното усвояване, по-специално сред жените, за да се осигури и поддържа разнообразен резерв от таланти в ЕС с цел разработване, внедряване и овладяване на ключови цифрови технологии,
- iv. да се подкрепят научните изследвания, иновациите, развойната дейност и внедряването с цел увеличаване на търсенето и пазарния дял на доставчиците от ЕС, като по този начин се намаляват стратегическите зависимости, включително чрез целенасочено използване на обществени поръчки по целесъобразност.

ПОДЧЕРТАВА, че прегледът би могъл да предостави възможност за оценка на проектирането и изпълнението на консорциумите за европейска цифрова инфраструктура в подкрепа на горепосочените елементи.

28. ИЗТЪКВА, че устойчивите цифрови технологии и инфраструктура допринасят за нашите действия в областта на климата, като същевременно подобряват устойчивостта ни чрез енергийна, водна и ресурсна ефективност, и ПРИПОМНЯ призова към Комисията при прегледа на политическата програма „Цифрово десетилетие“ да добави цел, свързана с по-екологичен цифров преход, и да стимулира внедряването на иновативни устойчиви технологии в полза на действията в областта на климата.
29. ОЧАКВА предложението относно предстоящия законодателен акт на ЕС за развитието на изчислителни облаци и ИИ, който има потенциала да се превърне в ключова инициатива за подобряване на достъпа до центрове за данни и капацитет за изчисления в облак в ЕС и за насърчаване на по-разнообразна и конкурентоспособна среда за изчислителните облаци, включително за МСП както като ползватели, така и като доставчици. Във връзка с това ПРИЗОВАВА за общи критерии за суверенните услуги в облак, които да дадат възможност за справяне с прозрачността на пазара и рисковете, свързани със зависимостите, включително извънтериториалното въздействие на законодателството, прието от трети държави за изключително критични случаи на употреба.

VI. Следващи стъпки

30. НАСЪРЧАВА Комисията внимателно да прецени дали някои от съществуващите цели на политическата програма „Цифрово десетилетие“ отразяват технологичните, геополитическите или пазарните реалности — като например по отношение на периферните възли — и биха могли да бъдат коригирани, оттеглени или заменени с нови цели, следвайки политическата насока, дадена в настоящите заключения на Съвета, като се взема предвид тяхното значение за политиката, осъществимостта на наблюдението, наличието на данни и цялостната административна тежест. ПОДЧЕРТАВА, че всички нови или преразгледани цели следва да се основават на гледната точка на потребителите и технологичната неутралност. ПОДЧЕРТАВА, че целите следва да бъдат конкретни и възможни за изпълнение по прост, ресурсноефективен и прозрачен начин.
31. Освен това ПРИКАНВА Комисията да продължи амбициозната си програма за опростяване на достиженията на правото на ЕС в областта на цифровите технологии, като същевременно гарантира, че всички нови законодателни актове, включително актовете за изпълнение и делегираните актове, са прости, ясни, пропорционални, предвидими и цифрови по подразбиране.
32. ОЧАКВА обсъжданията относно укрепването на конкурентоспособността на ЕС в областта на цифровите технологии да продължат в Съвета и в Съвета за цифровото десетилетие, в рамките на цифровото десетилетие и след това.